

foto amb la resclosa que s'hi ha fet damunt l'Aigua d'Ora (*Pir.Cat.* VII, 201, 211).

2) A Osona, a l'O. de la vall de Muntanyola, per la serra que marca la partió amb l'Estany (*postius*, oït allí, 1935, ll. j 18). On el trobem ben documentat encara amb la -z etimològica, com afr. O. de Sta. Eulàlia de Riuprimer («--- *Meritabilem*»); «de Occiduo in ipsa serra que vocant *Pustizes*» a. 944 (*Dipl.Cat.* Vic, 191, §224).

I sembla que encara n'hi hagué un (3) en el Vallès o la Selva 1235: un «Petri de *Postiz*» signa junt amb Bernard de *Senata*, en diversos docs. del *Cart.* de Roca-rossa, com aquest de l'a. 1235, §173 i altres §§ 35, 131, 164, 164, 170 i 172; «Ramon de *Postius*» en els docs. §§67 i 178.

El cognom *Postius* de Pere Serra i *Postius*, erudit montserratí n. Bna. 1671 (*BABL* XIII,212); és propi, en les dues variants, sobretot del Bisbat de Vic (*DAG, AlCM*).

¹ Antigament encara amb el mateix sentit (avui 'finestró'). 1144: «medio solar cum suo *Postigo*», en un doc. de Cast. del Norte (*Mz.Pi., Do.Li.* 38.8).

Pota, -es, Pota-de-bou, V. Petja

POTRIES

Poble valencià a l'extrem de l'Horta de Gandia, uns 10 k. al Sud d'aquesta ciutat, ja a la ratlla de l'Assafor i del Marquesat de Dénia (vall de Pego).

PRON. LOCAL: *potries* a Vilallonga (J.G.M.), id. en les meves enqs. de 1962 a tots els pobles de l'entorn, entre elles a Potries (xxxiii, 165-7). Gentilici: *potrieros* (id. Vilallonga), Cobla popular: «a Milamar, Demús, Piles, l'Almoïna i Beniarjò, Rafelcofer i *Potries*', Ròtiva, Palma i Ador, estan la flor de les xiques» (S.Guarner, *Pobles val. parlen* II, 151).

Per als fets geogràfics i comarcals, remetem a *GGRV* 415ss. i a la bona descripció que del poble, del seu terme i les seves produccions, dóna Cavanilles, que hi trobava llavors 144 veïns, i posava de relleu la situació, pendent damunt del «río de Alcoy» i l'abundor més gran de pedra que de terra campa «con hermosos mármoles negros» (II 146).

MENC. ANT. Poca documentació medieval se n'ha assenyalat. No figura en el *Rept.* SSiv. en dóna un article molt breu, per on veiem que fou mirat sempre com a població limítrofa: prov. d'Alacant fins a 1847, en què passa a la de València; i poca informació sobre la seva cristiandat. Depenia d'Oliva el 1534 (p. 38) fins a. 1575, que se'n féu rectoria de moriscos amb 5 cases. En efecte Lapeyre (p. 38) hi troba 45 moriscos, perquè els moriscos s'hi refugiaven resistint a l'amenaça d'expulsió; el 1602 en té 75 i el 1609, 108, comparem-ho amb Oliva: 309 i 350, res-

pectivament. El 1368 se li concedia regir-se pel fur de València (*EEMCA* III, 72) i, fora d'això, només veiem un doc. de 1438 amb nom *Potries* (p.p. *BSCC* XVII, 235).

És versemblant que el seu nom tingués abans una forma un poc diferent, i que això hagi contribuït a la manca d'informació en què ens trobem de dades documentals, i encara més quant al creixement històric i etimològic del seu nom.

L'*ETIM.*, en efecte constitueix un problema difícil i vague de tot estudi: ni mot sobre això en *AlCM*, ni en les obres de SSiv., S.Guarner, Sarthou (*GGRV*) ni Cavanilles. L'únic punt evident és que a desgrat del caràcter fortament morisc del lloc fins a última hora, no pot ser aràbiga, per la *P*, ni catalana, sinó mossàrab (així, sense res més en *E.T.C.*, 254), i probt. més aviat arcaica, vista la seva forma ben singular. I guanyarem en claredat si començo exposant concisament les conclusions més probables a què arribo i deixant per després les proves documentades, les reserves que preveig i la resposta a les objeccions i dubtes possibles.

Crec que duria primer el nom de PETRÒSA (o PETROSAS) 'paratge on abunda el sòl rocós'. En les terres de substrat mossàrab no seria un nom peculiar d'aquest lloc. Es repetí en el *Potrox* de les Alpujarras, que féu gran paper, com nom d'un lloc de la «taha de Andarax i Oxícar» en les *Guerras Civiles de Granada de Pérez de Hita* II, 22 i en forma combinada en el nom de *Benipotrox*, sèquia i «quadrilla» pròxima a la ciutat de Múrcia (S.XIII) on tenim una arabitjació fonètica de PINNA PETROSA 'penyal pedregós': en tots dos la pronúncia morisca de -A com -e acabà amb l'escapçament de tota vocal pels conqueridors catalans i castellans.

Ara bé el geògraf Yaqut (S. XIV) dóna justament el nom *Boḡroš* al nostre Potries, ço que deu significar *Potroš*, no existint la *p* en l'alfabet aràbic; en tots tres noms hi ha, doncs, l'assimilació de les vocals *e-ó > o-ó*, perquè és normal en mossàrab i fomentada també en l'àrab, però el resultat d'aquesta assimilació no es generalitzà perquè el gentilici fou *al-Pitrocí* (o *pitraus*?); sabem que Chabàs i J.Ribera que era alcaide de Dénia, no gaire abans de la conquesta, un *Pitrosí* (Abu Maruan Omeya *Alpitrauci*) és com ho han escrit; però com que els manuscrits en lletra aràbiga rarament vocalitzen, i com que el *wau* no hi deu estar vocalitzat, més aviat es pot entendre *o*, o sigui *Al-Pitrosí* com en Yaqut.¹

D'altra banda aquest NP es repeteix en el *Rept.* de València. L'any 1242 es donen dins la ciutat de València unes cases que eren de «Iza *Alpitrauž*» (impres *Pāranzi*), aquí sembla, doncs, que hi hauria diftong (més aviat que mala interpretació d'un original amb -*wzi* en lletra aràbiga). També s'hi cita un *Rabal Alpitrauci* (SSiv.) relacionat amb un «Pou